

5/0000/2010

21.4.2010

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto
PL 25
00023 VALTIONEUVOSTO

Oikeusministeriö

26. 04. 2010

ad 11, 11, 2009
daro

Lausuntopyyntö OM 11/41/2009

YMPÄRISTÖRIKOS- JA ALUSJÄTERIKOSDIREKTIIVIEN VOIMAANSAATTAMINEN

Pyydettyä lausuntonaan Säteilyturvakeskus (STUK) esittää seuraavan.

Säteilyturvakeskus huomauttaa, että sekä mietinnössä että direktiivin käännöksessä esiintyy virheellisesti sana "ydinmateriaali" oikean termin ollessa "ydinaine" (ks. ydinenergialain 990/1987 3 §:n 1 momentin 2 kohta, vrt. ydinenergia-asetuksen 161/1988 1 §:n 1 momentin 8 kohta). Edelleen, ydinmateriaalien (ydinaineiden) vientiä ei säädellä ydinenergialain vaan vientivalvontalain (562/1996) nojalla. Poikkeuksena tästä on sellainen ydinmateriaali (ydinaine), joka on samalla myös ydinjätettä. Ydinjätteitä ei mietinnössä mainita lainkaan, vaikka todellisuudessa niiden aktiivisuus on yleensä suurempi kuin ydinaineiden, joten ne voivat väärinkäytettynä aiheuttaa suurempaa vahinkoa ihmisille ja ympäristölle kuin ydinaineet.

Yksityiskohtaisten perustelujen kohdan e, "Ydinmateriaalit ja muut vaaralliset radioaktiiviset aineet" sivun 30 kappaletta 3 esitetään täsmennettäväksi sillä perusteella, että tällaisten aineiden kyseessä ollessa tyypillisimpiä tekoja ovat aineen tai ainetta sisältävän fyysisen kappaleen saattaminen tai jättäminen ympäristöön kuitenkin siten, ettei teosta todennäköisesti aiheutuisi säteilyä sisältävää päästöä. Säteilyturvakeskus ehdottaa tekstin täsmentämistä seuraavasti:

Tällöin sovellettavaksi tulee lähinnä luvun 1 §:n 1 kohdan säteilyä sisältävää päästöä saattamista, päästämistä tai jättämistä koskeva kohta, joihin voidaan syyllistyä e kohdassa mainittujen toimintojen yhteydessä.

Yksityiskohtaisten perustelujen kohdan e, Ydinmateriaalit ja muut vaaralliset radioaktiiviset aineet sivun 30 kappaleita 4 ja 5 esitetään korjattavaksi sillä perusteella, että perustelutekstissä viitattu direktiivi 2006/117/Euratom koskee käytetyn polttoaineen (joka on ydinainetta, mietinnössä ydinmateriaalia) lisäksi ydinjätteitä ja muita radioaktiivisia jätteitä. Direktiivi 96/29 koskee myös ydinenergian käyttöä, joten sen siihen sisältyviä määräyksiä on myös ydinenergialaissa. Säteilyturvakeskus ehdottaa tekstin korjaamista seuraavasti:

Ydinaineenmateriaalin ja ydinjätteiden osalta ydinenergialaissa säädettyjen direktiivin 2006/117/Euratom radioaktiivisen jätteen ja käytetyn ydinpolttoaineen siirtojen valvonnasta ja tarkkailusta mukaisten velvoitteiden vastaiset teot ovat

5/0000/2010

21.4.2010

rangaistavia 44 luvun 10 §:n nojalla ydinenergian käyttörököksena ja muiden radioaktiivisten jätteiden osalta säteilylain 61 §:n mukaisena säteilyrikkomuksena.

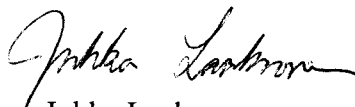
Direktiivi 96/29/Euratom perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivalta säteilyltä aiheutuvilta vaaroilta on pantu täytäntöön säteilylailla ja ydinenergiailailla.

Muun radioaktiivisen aineen käsittelystä säädetään säteilylaissa, jolla on pantu täytäntöön lisäksi ~~direktiivi 96/29/Euratom perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivalta säteilyltä aiheutuvilta vaaroilta ja~~ direktiivi 2003/122/Euratom korkea-aktiivista ainetta sisältävien umpilähteiden ja isännättömien lähteiden valvonnasta. Säteilylain 61 §:n nojalla myös eräät direktiiveissä mainitut menettelyt kuten radioaktiivisen aineen maa-hantuonti mainitun lain vastaisesti on lisäksi rangaistavaa säteilyrikkomuksena.

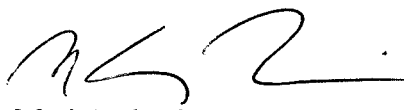
Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset ovat ydinenergiain 69 §:ssä ja säteilylain 60 §:ssä.

Varsinaiseen lakitekstiin Säteilyturvakeskuksella ei ole huomautettavaa.

Pääjohtaja

Jukka Laaksonen

Lakimies

Mari Andersin

TIEDOKSI Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö